

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 155a/2025

privind controlul constituționalității Hotărârilor Parlamentului nr. 158 și nr. 159 din 26 iunie 2025, și a Hotărârilor Guvernului nr. 400 și nr. 401 din 24 iunie 2025

(numirea în funcție a judecătorilor constituționali)

CHIȘINĂU

25 septembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 iulie 2025,
Examinând preliminar sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 25 septembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 2 iulie 2025, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție și 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, de către dl Gaik Vartanean, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării i-a solicitat Curții să verifice constituționalitatea Hotărârii Parlamentului nr. 158 din 26 iunie 2025 privind numirea nei Liuba Șova în calitate de judecător la Curtea Constituțională, a Hotărârii Parlamentului nr. 159 din 26 iunie 2025 privind numirea dlui Nicolae Roșca în calitate de judecător la Curtea Constituțională, a Hotărârii Guvernului nr. 400 din 24 iunie 2025 cu privire la numirea nei Domnica Manole în calitate de judecător la Curtea Constituțională și a Hotărârii Guvernului nr. 401 din 24 iunie 2025 cu privire la numirea dlui Sergiu Litvinenco în calitate de judecător la Curtea Constituțională.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

3. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 63 Durata mandatului

„(1) Parlamentul este ales pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă.

(2) Parlamentul se întrunește, la convocarea Președintelui Republicii Moldova, în cel mult 30 de zile de la alegeri.

(3) Mandatul Parlamentului se prelungește până la întrunirea legală a noii componente. În această perioadă nu poate fi modificată Constituția și nu pot fi adoptate, modificate sau abrogate legi organice.

[...].”

Articolul 66 Atribuții de bază

„Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

[...]

r) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.”

Articolul 69 Mandatul deputaților

„[...]

(2) Calitatea de deputat încetează la data întrunirii legale a Parlamentului nou-ales, în caz de demisie, de ridicare a mandatului, de incompatibilitate sau de deces.”

Articolul 103 Încetarea mandatului

„(1) Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor pentru un nou Parlament.

(2) Guvernul, în cazul exprimării votului de neîncredere de către Parlament, al demisiei Prim-ministrului sau în condițiile alineatului (1), îndeplinește numai funcțiile de administrare a treburilor publice, până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern.”

Articolul 134 Statutul

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul 136 Structura

„(1) Curtea Constituțională se compune din 6 judecători, numiți pentru un mandat de 6 ani.

(2) Doi judecători sunt numiți de Parlament, doi de Guvern și doi de Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) Judecătorii Curții Constituționale aleg, prin vot secret, președintele acesteia.”

Articolul 137 Independența

„Judecătorii Curții Constituționale sunt inamovibili pe durata mandatului, independenți și se supun numai Constituției.”

4. Prevederile relevante ale Hotărârii Parlamentului nr. 158 din 26 iunie 2025 sunt următoarele:

„În temeiul art.136 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și al art.9 și 13 din Legea nr.74/2025 cu privire la Curtea Constituțională, Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. – Doamna Liuba ȘOVA se numește în funcția de judecătoare a Curții Constituționale pentru un mandat de șase ani, începând cu data de 17 august 2025.

Art.2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

5. Prevederile relevante ale Hotărârii Parlamentului nr. 159 din 26 iunie 2025 sunt următoarele:

„În temeiul art.136 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și al art.9 și 13 din Legea nr.74/2025 cu privire la Curtea Constituțională, Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. – Domnul Nicolae ROȘCA se numește în funcția de judecător al Curții Constituționale pentru un mandat de șase ani, începând cu data de 17 august 2025.

Art.2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

6. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 400 din 24 iunie 2025 sunt următoarele:

„În temeiul art.136 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, al art.7 lit.m) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare, și al art.9 alin.(2) din Legea nr.74/2025 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.187-189, art.217), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se numește doamna Domnica MANOLE în funcția de judecător la Curtea Constituțională pe un termen de 6 ani, începând cu data de 17 august 2025.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 401 din 24 iunie 2025 sunt următoarele:

„În temeiul art.136 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, al art.7 lit.m) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare, și al art.9 alin.(2) din Legea nr.74/2025 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.187-189, art.217), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se numește domnul Sergiu LITVINENCO în funcția de judecător la Curtea Constituțională pe un termen de 6 ani, începând cu data de 17 august 2025.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

ÎN DREPT

I. Argumentele autorului sesizării

8. Autorul sesizării susține că atribuția de desemnare a judecătorilor constituționali poate fi exercitată pe durata legală a mandatului de 4 ani al Parlamentului. Prerogativa desemnării judecătorilor la Curtea Constituțională prezintă o importanță constituțională prea mare pentru a fi realizată de un Parlament care exercită doar funcții operative.

9. Potrivit autorului, Parlamentul actual a fost ales în urma alegerilor care au avut loc la 11 iulie 2021, astfel încât mandatul de patru ani al Parlamentului actual expiră la 12 iulie 2025, potrivit considerentelor Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 29 decembrie 2015. Pentru că mandatul Parlamentului actual ar expira la 12 iulie 2025, acesta nu poate face numiri ale judecătorilor constituționali ale căror mandate expiră după data de 12 iulie 2025. În sens contrar, Parlamentul și-ar depăși competența constituțională și ar interveni în atribuțiile Parlamentului care va fi ales după data de 12 iulie 2025.

10. Autorul sesizării susține că mandatul Guvernului este legat în mod intrinsec de valabilitatea mandatului Parlamentului care i-a acordat votul de încredere. Acesta face trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 4 martie 2021. Autorul afirmă că, aplicând testul instituit prin această Hotărâre, nu a existat nicio urgență justificată în vederea evitării unui pericol foarte grav pentru stat și pentru cetățeni pentru a desemna judecătorii constituționali, și pentru că mandatul judecătorului constituțional care a expirat continuă până la desemnarea noului judecător, pentru a se asigura funcționalitatea Curții Constituționale. Autorul menționează că Guvernul cu competențe depline care se va forma după 12 iulie 2025 nu mai poate interveni în privința numirii neconstituționale a judecătorilor constituționali, numire care a fost făcută de Guvernul

provizoriu. Acesta notează că odată cu expirarea mandatului Parlamentului care i-a acordat votul de încredere Guvernului nu se mai poate vorbi de nicio formă de control din partea acestuia asupra Guvernului.

11. Autorul face trimitere la articolele 1 alin. (3), 7, 63 alin. (3), 66 lit. r), 69 alin. (2), 103 alin. (1), 134 alin. (2), 136 alin. (2) și 137 din Constituție.

II. Aprecierea Curții

12. Examinând respectarea, în prezenta cauză, a condițiilor de admisibilitate a unei sesizări, stabilite în jurisprudența sa constantă, Curtea reține că, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența sa *ratione materiae*.

13. În conformitate cu articolul 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, deputații sunt abilitați cu prerogativa sesizării Curții Constituționale. Autorul acestei sesizări este deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

14. Obiectele sesizării sunt Hotărârile Parlamentului nr. 158 și nr. 159 din 26 iunie 2025 și Hotărârile Guvernului nr. 400 și nr. 401 din 24 iunie 2025. Aceste acte nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

15. Autorul sesizării a susținut că mandatul Parlamentului de legislatura a XI-a a expirat la 12 iulie 2025, astfel încât acesta nu putea să adopte hotărârile de numire a judecătorilor constituționali ale căror mandate urmau să expire pe 16 august 2025.

16. Curtea subliniază că articolul 63 alin. (1) din Constituție prevede că Parlamentul este ales pentru un mandat de 4 ani.

17. Totodată, potrivit articolului 13 alin.(2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, cu 3 luni înainte de expirarea mandatului judecătorului, autoritatea care a desemnat judecătorul respectiv, din oficiu sau urmare a informării în scris de către președintele Curții Constituționale, demarează procedura de desemnare a unui nou judecător.

18. Curtea observă că numirea judecătorilor constituționali a avut loc la 26 iunie 2025, adică în interiorul mandatului constituțional de patru ani al Parlamentului prevăzut de articolul 63 alin. (1) din Constituție.

19. De asemenea, având în vedere data adoptării hotărârilor contestate, Curtea conchide că Parlamentul și-a exercitat atribuția de numire a judecătorilor constituționali în limitele termenului stabilit de articolul 13 alin.(2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

20. Prin urmare, Parlamentul, la adoptarea Hotărârilor nr. 158 și nr. 159 din 26 iunie 2025, a acționat în conformitate cu exigențele constituționale.

21. Autorul a invocat, de asemenea, lipsa de legitimitate a Guvernului la data de 24 iunie 2025, susținând că, odată cu apropierea expirării mandatului Parlamentului, Guvernul ar fi devenit „provizoriu” și nu mai putea numi judecători la Curtea Constituțională.

22. Curtea constată că articolul 103 din Constituție reglementează durata mandatului Guvernului. Potrivit alin. (1), Guvernul își exercită mandatul până la validarea alegerilor pentru noul Parlament. Abia după această validare a alegerilor pentru noul Parlament, Guvernul va exercita doar „funcțiile de administrare a treburilor publice”, potrivit alin.(2) al aceluiași articol.

23. În prezenta cauză, hotărârile Guvernului de numire a judecătorilor Curții Constituționale au fost adoptate la 24 iunie 2025, adică înainte de validarea alegerilor pentru un nou legislativ.

24. Astfel, la acel moment, Guvernul deținea competențe depline și se afla în exercițiul mandatului său constituțional.

25. Curtea subliniază că argumentul autorului privind „dependența intrinsecă” dintre mandatul Guvernului și cel al Parlamentului nu poate fi reținut. Or, Constituția reglementează expres durata mandatului Guvernului (articolele 98 alin. (5) și 103 alin. (1)), iar acesta încetează la data validării alegerilor pentru noul Parlament. Până atunci, Guvernul acționează cu competențe constituționale depline.

26. Totodată, Curtea conchide că la adoptarea hotărârilor de numire a judecătorilor constituționali Guvernul a acționat în limitele termenului prevăzut de articolul 13 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

27. Prin urmare, Hotărârile Guvernului nr. 400 și nr. 401 din 24 iunie 2025 au fost adoptate în deplină conformitate cu articolul 103 din Constituție și articolul 13 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

28. Având în vedere circumstanțele de mai sus, Curtea nu confirmă existența vreunei ingerințe în articolele din Constituție invocate de către autorul sesizării.

29. Așadar, Curtea constată că sesizarea este vădit neîntemeiată și urmează a fi declarată inadmisibilă.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) litera a), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (3) lit. f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea depusă de către dl Gaik Vartanean, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, privind verificarea constituționalității Hotărârii Parlamentului nr. 158 din 26 iunie 2025 privind numirea dnei Liuba Șova în calitate de judecător la Curtea Constituțională, a Hotărârii Parlamentului nr. 159 din 26 iunie 2025 privind numirea dlui Nicolae Roșca în calitate de judecător la Curtea Constituțională, a Hotărârii Guvernului nr. 400 din 24 iunie 2025 cu privire la numirea dnei Domnica Manole în calitate de judecător la Curtea Constituțională și a Hotărârii Guvernului nr. 401 din 24 iunie 2025 cu

privire la numirea dlui Sergiu Litvinenco în calitate de judecător la Curtea Constituțională.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 25 septembrie 2025

DCC nr. 139

Dosarul nr. 155a/2025